

فرهنگستان

www.fdn.ir | Wed | 9 Jun 2021 | vol.13 | No. 3336 | 16 Pages

روزنامه خبری، تحلیلی، دانشگاهی صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان
۱۶ صفحه
تهران ۲۰۰۰ تومان
شهرستان‌ها و واحدهای
دانشگاهی ۱۵۰۰ تومان

شماره مسلسل ۴۰۷۴
چهارشنبه ۱۹ خرداد ۱۴۰۰
۲۸ شوال ۱۴۴۲
۹ زوئن ۲۰۲۱
شماره ۳۳۳۶

مناظره دوم هم نتوانست تغییری در صحنه انتخابات ایجاد کند

بدون تغییر در سبدها

«مدیریت شهری» در گفت‌وگوی «فرهنگستان» با استاد دانشگاه تهران

تهران؛ نمایشگاه تجاری سازی شهر

۱۵، ۱۶

«فرهنگستان» از مراکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی استان مرکزی گزارش می‌دهد

شبکه توزیع بین دانشگاهی؛ نقطه عطف جهش شرکت‌های استارت‌آپی

۱۶

«ساترا» آمارهایی از تولیدات چند سایت پربازدید منتشر کرد

انتخابات به روایت کاربران سایت‌های ایرانی

۱۳، ۱۴

یادداشت - ۲

یک ارکستر حماسه برای انتخابات ۱۴۰۰

شور و هیجان خاصی به ویژه برنامه‌های انتخاباتی ریاست جمهوری ۱۴۰۰ می‌بخشد. این اثر با ارکستری که از فرهنگ غرب وارد فرهنگ ما شده، اجرا شده است ولی جملاتی که بیان می‌کند، غربی نیست. از طرف دیگر ساز سنتور که راوی اصلی نغمات اثر است یک ساز ملی و ایرانی است. زیبایی این اثر در این است که زبان باشکوهی دارد و بیانگر حال و هوای امروز مردم و جوانان و سرزمین ماست. یک ایرانی غیرسنتی، جدید و متفاوت که با اینکه مثل دیگران است ولی خودش است. یک ایرانی مستقل با زبان و بیان امروزی! یک ایرانی با قدرت که قدرت‌ش را تنها با ذکر خاطرات رستم به دست نیاورده بلکه از تلاش‌ها و جانفشانی‌های امروز خودش نیز حرف دارد. اما در باره استفاده بهینه از سازه‌های ایرانی در این قطعات حماسی باید گفت موضوع ساز در موسیقی یک ابزار است و موسیقی به لحاظ محتوا اگر حماسی باشد با هر ساز و هر ترکیب‌بندی ارکستری اجرا شود، تاثیر خود را خواهد داشت. این دقیقا آن ذهنیتی است که زمانی فکر می‌کردند سازه‌های موسیقی ایرانی نمی‌تواند این کار را انجام دهند که باید بر این تصور خط‌طلان بکشیم و این آثار جدید تولید شده با سازه‌های ایرانی به قطعاتی مهیج و حماسی و سرشار از احساس بدل شده‌اند.

همچنین نمونه‌های مشابهی از این شکل آثار ارکسترال را که ترکیبی از صداهای انسانی و ارکستر بزرگ است بارها از آهنگسازان ایرانی و غیرایرانی شنیده بودیم ولی وقتی به این اثر جدید که توسط دفتر موسیقی ساخته شده، گوش می‌دهیم خیلی سریع متوجه می‌شویم با وجودی که از همان عناصر استفاده کرده است ولی شبیه هیچ کدام از آنها نیست. این نکته آنجا اهمیت پیدا می‌کند که بعضی آهنگسازان ایرانی و غیرایرانی که از این دست آهنگ‌ها ساخته‌اند خودشان نیز به تکرار دچار شده بودند ولی آهنگساز این آثار با هنرمندی تمام از تقلید و تکرار و کپی برداری که در بسیاری از ساخته‌های موسیقی ایران و جهان رایج است، فاصله گرفته که این مهم‌ترین نقطه قوت این آثار است که در همان شنیدن برای نخستین بار به راحتی قابل درک است.

باید گفت حال و هوای این آثار با تمام شکوه و عظمتی که دارند سرشار از ظرافت و لطافت است. مضارب‌های درخشان سنتور به سان جرقه‌های نوری در فضای ابرآلود آسمان با عظمت و باشکوه صداهای سنگین ارکستر می‌درخشند و امید و نشاط را در دل زنده می‌کنند. عظمت شکوه صداهای ارکستر باعث می‌شود صدای سنتور بهتر شنیده شود. تضاد و تقابل صدای درخشان سنتور در تیرگی صدای پس زمینه ارکستر تابلوی زیبایی از عناصر روشن و تاریک را در دنیای صداهای ایجاد کرده است. این اثر در بیان عظمت و شکوه امروز ما بسیار شنیدنی و اثرگذار است و می‌تواند نقطه شروع خلق آثاری زیباتر و با عظمت‌تر باشد؛ آثاری که می‌تواند شاهنامه‌ای جدید باشد؛ شاهنامه‌ای از شهادت‌نامه‌های جوانان امروز.

مهدی صفار
مشاور مدیر دفتر موسیقی و سرود سازمان صداوسیما

موسیقی حماسی یکی از تاثیرگذارترین و مهم‌ترین ژانرهای موسیقایی هر کشوری است که مبتنی بر ریتم و ادبیات خاص فرهنگ و تمدن آن کشور خواهد بود که هم می‌تواند به صورت با کلام و با حضور خواننده‌های مطرح به تولید برسد و هم به صورت بی کلام. طی سالیان سال موسیقی حماسی ایرانیان در قالب قطعات موسیقی اقوام ایران به چشم می‌خورده و صرفاً موسیقی حماسی ایرانی به مارش‌های نظامی محدود نشده است. از حماسه‌خوانی عارف‌قزوینی و فرخی‌یزدی گرفته تا انتشار آثار تاثیرگذار موسیقی حماسی هنرمندان مختلف در دوران انقلاب اسلامی و دوران هشت‌ساله دفاع مقدس همگی در قالب موسیقی حماسی جای می‌گیرند. ایرانیان طی این سال‌ها همه این آثار را به عشق وطن گوش می‌کردند و طی دهه‌های ۷۰ به بعد هم هنرمندان مختلفی دست به تولید آثار حماسی زدند که برخی از آن قطعات به آثار ماندگاری در موسیقی حماسی ایران بدل شدند.

معمولاً موسیقی حماسی، در ایام و مناسبت‌های مختلف از شبکه‌های گوناگون صداوسیما برای مخاطبان پخش می‌شود، مانند ایام انتخابات ریاست جمهوری که در فواصل برنامه‌های مختلف قطعات حماسی هنرمندان ایران پخش می‌شود. اما در این میان یک موضوع برای اهالی موسیقی دغدغه بوده است و آن اینکه تا پیش از این، حین پخش مناظرات و ویژه‌برنامه‌های انتخاباتی، قطعات کلاسیک خارجی به عنوان تیتراژ یا فواصل برنامه‌ها برای مخاطبان پخش می‌شد اما هم‌زمان با نخستین روز مناظرات انتخاباتی ریاست جمهوری ۱۴۰۰، برخی قطعات بی‌کلام تولید شده توسط دفتر موسیقی سازمان صداوسیما، جایگزین موسیقی‌های عموماً خارجی و مشهوری شدند که طی سالیان گذشته به عنوان موسیقی‌های انتخاباتی مورد استفاده قرار می‌گرفتند. البته قرار است در مناظرات و برنامه‌های آتی انتخابات، قطعات بی‌کلام بیشتری که توسط دفتر موسیقی صداوسیما تولید شده‌اند، پخش شود.

از مهم‌ترین ویژگی این آثار می‌توان به این موضوع اشاره کرد که این موسیقی حماسی، ارکستری است با نواختن سازهای ایرانی و همراهی گروه کر که حدود ۴۰ دقیقه موسیقی ارکسترال با حال و هوای ایرانی ویژه انتخابات ۱۴۰۰ برای نخستین بار به تولید رسیده است. این آثار که سازهای ایرانی و گروه کر به آن رنگ حماسه، عشق، شور و امید داده قطعاتی با ابعاد فنی منحصربه‌فرد و با هشت تا ۱۰ موضوع مختلف است که در ۴۰ دقیقه آوای حماسه سر می‌دهد و بدون شک

وعده‌های انتخاباتی از دیدگاه حقوق

حقوقی باید شرایطی داشته باشند که این شرایط باید در قوانین مجلس منعکس شوند و نامزد‌های انتخاباتی نیز ملزم به رعایت این شرایط باشند؛ اول اینکه وعده‌های انتخاباتی باید در چارچوب وظایف و اختیارات مقامی باشد که قصد تصدی آن سمت در این رقابت وجود دارد؛ بنابراین وعده‌هایی را که در صلاحیت قوای دیگر هستند نمی‌توان وعده‌ای قانونی دانست. دوم اینکه وعده‌های انتخاباتی باید معقول و منطقی و قابل تحقق باشند؛ بنابراین بیان وعده‌های انتخاباتی که از جهت منطقی و واقعیت جامعه، امکان تحقق عملی ندارند، ممنوع است. سوم اینکه منابع مالی وعده‌های انتخاباتی که ماهیت اقتصادی دارند باید به صورت دقیق و شفاف بیان شوند. از آنجا که هر نوع دخل و خرج دولت باید به موجب قانون بودجه سالانه انجام شود و هر نوع اقدام مالی براساس این قانون است، معلوم نیست مجلس شورای اسلامی با وعده‌های اقتصادی رئیس‌جمهور آینده همراه باشد. لازم است نامزدها در بیان وعده‌های انتخاباتی خود با دقت حقوقی و منطقی، برنامه‌ها و راهکارهای خود را اعلام کنند که مثلاً تلاش خواهند کرد پیشنهاد یا لایحه افزایش پارانها را به مجلس ارائه دهند و در صورت تصویب مجلس این اقدام را نهایی یا اعلام کنند که برای رفع مشکلات معیشتی چنین لواحی را در دستورکار قرار خواهند داد. از نگاه حقوقی به نظر می‌رسد باید یک نهاد ناظری بر وعده‌های انتخاباتی خارج از اختیارات قانونی وجود داشته باشد و این اقدام یعنی وعده‌های انتخاباتی خارج از اختیارات قانونی، از جهت حقوقی تخلف محسوب شود و ضمانت اجرای مختلفی را نیز به دنبال داشته باشد. شورای نگهبان به عنوان ناظر اصلی انتخابات، دادستان کل کشور به عنوان مدعی‌العموم و مدافع حقوق شهروندان یا کمیسیون خاص نظارت بر تبلیغات انتخاباتی، مقامات یا نهادهایی هستند که می‌توان برای نظارت بر وعده‌های انتخاباتی پیشنهاد کرد تا ترجیحاً به صورت پیشینی، وعده‌های اصلی نامزد‌های انتخاباتی را مورد بررسی حقوقی قرار دهند و سپس این وعده‌ها در رسانه‌ها و تبلیغات منتشر شوند. از جهت ضمانت اجرای به نظر می‌رسد باید در مرحله نخست به تذکر اکتفا کرد و سپس زمان تبلیغات نامزدی را که وعده‌های خارج از اختیارات قانونی می‌دهد در رسانه ملی کاهش داد و در شدیدترین ضمانت اجرا نیز در صورت عدم توجه نامزدها به تذکرات، می‌توان نامزد انتخاباتی را از ادامه رقابت انتخاباتی محروم کرد. از نگاه حقوقی به نظر می‌رسد وعده‌های انتخاباتی پس از انتخابات نیز باید به عنوان «تکلیف» نامزد منتخب مورد توجه نهادهای ناظر همچون مجلس شورای اسلامی قرار بگیرند؛ بنابراین نمایندگان مجلس مکلف هستند تحقق وعده‌های انتخاباتی نامزد منتخب را به صورت دقیق پیگیری کنند و در صورت عدم اقدام جهت تحقق وعده‌های بیان شده، از رئیس‌جمهور در این خصوص سوال کنند و اجرایی شدن این وعده‌ها را خواستار شوند.

محمد مهاجری
مدرس دانشگاه و پژوهشگر حقوق عمومی

در روزهای اخیر، بازار وعده‌های انتخاباتی بسیار داغ شده است و نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری در موضوعات مختلف وعده‌هایی را ارائه می‌دهند که بسیاری از شهروندان در اجرایی شدن آن وعده‌ها تردید دارند. وعده‌های انتخاباتی در این دوره از انتخابات ریاست جمهوری با نگاه ویژه‌ای مورد توجه شهروندان قرار گرفته است؛ از این جهت که شهروندان در دوره‌های یازدهم و دوازدهم ریاست جمهوری با وعده‌هایی مواجه بودند که گمان می‌کردند تا حد زیادی اجرایی خواهد شد، اما تشکیل صف‌های مرغ و گوشت و تخم‌مرغ و افزایش بی‌محابای قیمت‌ها تا حد زیادی آنها را از تحقق این «وعده‌های انتخاباتی» ناامید کرد. در تبلیغات انتخاباتی هفت نامزد انتخابات ریاست جمهوری نیز وعده‌هایی به چشم می‌خورد که بسیاری از آنها از جهت واقع‌نگری اقتصادی غیرقابل اجرا هستند. حال پرسش آن است که تکلیف وعده‌های انتخاباتی پس از انتخابات چه می‌شود؟ آیا راهکار حقوقی خاصی برای پیگیری آنها وجود دارد؟ پرسش دیگر آن است که اگر نامزدی با وعده‌های انتخاباتی جذاب و فریبنده، از نامزدهای دیگر سبقت بگیرد، چه نهادی در زمان تبلیغات عهده‌دار نظارت بر وعده‌های انتخاباتی است؟ باتوجه به اثرگذاری وعده‌های انتخاباتی بر فرایند انتخاب رئیس‌جمهور و همچنین عدم آگاهی شهروندان بر وظایف و اختیارات دقیق و قانونی مقام رئیس‌جمهور به نظر می‌رسد نظارت بر وعده‌های انتخاباتی و پیش‌بینی ضمانت اجرای برای وعده‌های انتخاباتی غیرواقعی و خلاف قانون امری لازم و ضروری است. در حال حاضر در خصوص تبلیغات انتخاباتی، ماده «۷۱» قانون انتخابات ریاست جمهوری صرفاً به موضوع عدم هتک حیثیت و عدم هتک حرمت نامزدها و طرفداران آنها نسبت به یکدیگر اشاره کرده و سخنی از وعده‌های انتخاباتی و شرایط قانونی آن به میان نیاورده است. مبنای قانونی وعده‌های خارج از اختیارات قانونی را باید در سیاست‌های کلی انتخابات ابلاغی ۱۳۹۵/۷/۲۴ مقام معظم رهبری جست‌وجو کرد. بند «۵» سیاست‌های کلی انتخابات: «۵- ممنوعیت هرگونه تخریب، تهدید، تطمیع، فریب و وعده‌های خارج از اختیارات قانونی و هرگونه اقدام مغایر امنیت ملی نظیر تفرقه‌قومی و مذهبی در تبلیغات انتخاباتی» را مقرر کرده است و بر این اساس نامزدها نمی‌توانند وعده‌هایی بدهند که خارج از اختیارات قانونی آنها است. از آنجایی که سازوکارهای اجرایی سازی سیاست‌های کلی انتخابات باید از طریق قوانین مجلس به تصویب برسند، به نظر می‌رسد مادر این زمینه با خلأ قانونی مواجه هستیم. وعده‌های انتخاباتی از جهت

FARHIKHTEGAN

صدای نخبگان، نگاه جوانان

روزنامه فرهنگستان WWW.FDN.IR

فرهنگستان